PAKOLAISNEUVONTA

Eduskunnan lakivaliokunnalle
17.10.2018

Asia: HE 146/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi rikoslain 17 luvun, ulkomaalaislain 185 §:n ja aluevalvontalain 44 §:n muuttamisesta

Pakolaisneuvonta ry:n lausunto

Pakolaisneuvonta kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä.

Esityksessä ehdotetaan rikoslakiin lisättäväksi uusi erillinen lainkohta maahantulokiellon rikkomisesta, jossa rangaistukseksi säädetään sakkoa tai enintään yksi vuosi vankeutta. Samalla ulkomaalaislaista poistettaisiin mahdollisuus tuomita maahantulokiellon rikkoja ulkomaalaisrikkomuksesta ns. sakkomenettelyllä. Kaikki maahantulokiellon rikkomiset tulisi käsitellä täysimittaisessa esitutkinnassa, syyteharkinnassa ja oikeudenkäynnissä.

Muutosehdotuksille ei ole esitetty todellista tarvetta eikä mitään todellisia perusteita. Käytännössä esitys tarkoittaa, että teon enimmäisrangaistus ankaroituisi merkittävästi. On muistettava, että vankeusrangaistus merkitsee puuttumista ihmisen perustavanlaatuiseen oikeuteen, henkilökohtaisen vapauteen.

Pakolaisneuvonta katsoo, että esitys tulee hylätä.

Yleisesti

Enimmäisrangaistuksen koventamisella nykyisestä sakkorangaistuksesta vankeusrangaistukseen tavoitellaan esityksen mukaan ennalta ehkäisevää vaikutusta. Esityksen mukaan "korkean enimmäisrangaistuksen oletetaan jossain määrin ennalta ehkäisevän rikoksia." Toisaalta esityksessäkin todetaan, että tutkimusten mukaan ankarampiin rangaistustasoihin johtavien lainsäädäntömuutosten rikoksia ennalta ehkäisevä vaikutus on rajallinen ja rajoittuu yleensä korottamista välittömästi seuraavaan aikaan. (s. 17)

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

Esitystä perustellaan sillä, että maahantulokiellon rikkomisesta on voitava määrätä teon paheksuttavuutta eli vahingollisuutta tai vaarallisuuta vastaava rangaistus. Myös esityksen mukaan tämä on mahdollista jo nykylainsäädännön nojalla.

Esityksestä syntyy vahva vaikutelma, että ainoa todellinen syy esityksen tekemiselle, on tavoite toteuttaa hallituksen 8.12.2015 julkistamaa turvapaikkapoliittista toimenpideohjelmaa. Toimenpideohjelman mukaan maahantulokiellon rikkomisesta säädetään seuraamukseksi vankeusrangaistus. Esitykseenkin viitaten valtaosa, arviolta noin 75 prosenttia, kiellon rikkojista on Viron kansalaisia. Turvapaikkapoliittisen toimenpideohjelman kirjauksen toteuttaminen kohdistuisi siis käytännössä pääosin EU-kansalaisiin.

Esityksessä viitataan edelleen käynnissä olevaan lakihankkeeseen, jossa selvitetään ulkomaalaisrikkomuksen tutkintakeinojen ja rangaistusasteikon koventamista (OM002:00/2017), ja todetaan, että "perusteita maahantulokiellon rikkomisen ja laittoman maassa oleskelun enimmäisrangaistusten merkittävälle toisistaan eriytymiselle ei ole havaittavissa". Toisin sanoen, mikäli maahantulokiellon rikkomisesta rangaistaan enimmillään vankeudella, niin tulisi jatkossa tehdä myös laittomasti maassa oleskelusta. Tällöin rangaistavaksi tulisi myös laittomasti maassa oleskelevien suojeleminen (RL 15 luku 11 §) tai neuvoin, toimin tai muulla tavoin tahallaan auttaminen (RL 5 luku 6 §).

Esityksestä ilmenee varsin hyvin sen epätoivottavat vaikutukset. Esityksen toteuttaminen kuormittaisi entisestään poliisi-, rajavartio- ja syyttäjäviranomaisten sekä tuomioistuinten toimintaa. Kaikki maahantulokiellon rikkomiset tulisi käsitellä täysimittaisessa esitutkinnassa, syyteharkinnassa ja oikeudenkäynnissä nykyisen lähes kaikissa tapauksissa käytetyn sakkomenettelyn sijaan. Esitys moninkertaistaisi nykyiset kustannukset. Asian käsittelyn hidastuminen vaikeuttaisi ja hidastaisi rikosvastuun toteutumista. Esitys voisi johtaa siihen, että Suomeen jäisi oikeudenkäyntiä odottamaan henkilöitä, jotka pikemmin mahdollisimman pikaisesti poistaa maasta ja joilta saattavat puuttua esimerkiksi taloudelliset edellytykset järjestä oleskelunsa maassa.

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

Rangaistusasteikosta

Esityksen mukaan maahantulokiellon rikkomisesta säädettäisiin rikoslaissa ja rangaistaisiin sakolla tai enintään yhden vuoden vankeusrangaistuksella. Käytännössä teon enimmäisrangaistus ankaroituisi merkittävästi.

Esityksen mukaan rangaistusasteikon ankaroittamisen tavoitteena on ehkäistä maahantulokiellon rikkomisia. Kuten esitykseenkin on kirjattu, niin tutkimustenkaan mukaan tällaista vaikutusta ei ole. Rikoslainsäädännön ennaltaehkäisevä vaikutus riippuu lähinnä kiinnijäämisriskistä ja rankaisemisen todennäköisyydestä, eikä rangaistusten kiristämisellä ole yleensä havaittavaa vaikutusta rikollisuuden määrään.

Asiassa on huomioitava, että maahantulokiellon rikkomisena olisi rangaistavaa Suomeen tuleminen ilman sinänsä tästä aiheutuvaa vahinkoa tai muuta haitallista seuraamusta. Suojeltava oikeushyvä on yleinen järjestys, jonka ei kuitenkaan faktisesti tarvitse vaarantua henkilön syyllistyessä kaavailtuun rikokseen. Punninnassa on otettava huomioon tämän oikeushyvän suhde vankeusrangaistukseen, joka merkitsee puuttumista henkilökohtaiseen vapauteen (PeVL 23/1997 vp).

Esitys on epäjohdonmukainen myös sen osalta, että sen johdannossa todetaan, että maahantulokiellon rikkominen on merkittävästi lisääntynyt Suomessa ja myöhemmin esityksessä todetaan, että ulkomaalaisrikkomuksena käsiteltävien maahantulorikkomusten määrä on itse asiassa kääntynyt laskuun vuonna 2016 (kohta 2.3). Esityksessäkin on todettu, että vaikka määrä olisi kasvanut, se ei ole rikoksen rangaistusarvoon vaikuttava tekijä ja rangaistusasteikon muuttamisessa merkittävä seikka. Sellaista tietoa ei esityksen mukaan ole, että rikoksen tekotavat olisivat muuttuneet entistä törkeämmiksi – tämäkään ei siis puolla rangaistusasteikon koventamista.

Esityksessä arvioidaan, että maahantulokiellon rikkomisesta tuomittaisiin lopulta vankeutta vain joissakin yksittäisissä tapauksissa. Näin ollen tilanne säilyisi suurelta osin samankaltaisena kuin nykyisin, kun maahantulokiellon rikkomisista rangaistaan pääosin sakolla ulkomaalaisrikkomuksena. Tavoiteltu vaikutus kohdistuisi siten siihen ryhmään, jonka osalta vankeus tulisi luonnoksen mukaan rangaistuslajina kyseeseen. Tähän ryhmään kuuluu lähinnä ihmisiä, jotka ovat saaneet maahantulokiellon jo alkujaan muihin rikoksiin syyllistymisen vuoksi. Tämän, nimenomaisesti mainitun kohderyhmän osalta on selvää, että esitys ei

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

voisi missään määrin toimia rikollisuutta vähentävänä tekijänä. Esitykseenkin viitaten ne, jotka ovat syyllistyneet muihin rikoksiin ja joihin esityksen mukainen ennaltaehkäisevä vaikutus halutaan ulottaa, saatetaan tuomita jo muutoinkin vankeusrangaistukseen (esityksessä mainitun opinnäytetyön mukaan yli puolen vuonna 2015 kirjautuista maahantulokiellon rikkojista epäiltiin syyllistyneen myös muuhun rikokseen).

Esityksen mukaan rikoslain 6 luvun 3 §:n mukaan koventamisperuste ei vaikuta pelkästään rangaistuksen mittaamisessa vaan myös rangaistuslajin valinnassa esimerkiksi sakon ja rangaistuksen välillä ja jotta koventamisperusteella olisi väliä rangaistuslajin valinnassa, rangaistusasteikon on mahdollistettava myös vankeusrangaistuksen määrääminen. Tämä peruste on kestämätön ja johtaisi päätelmään, että jokaisesta rikoksesta tulisi olla mahdollista tuomita vankeusrangaistus. Koventamisperuste otetaan jo nykyisin huomioon päiväsakkojen lukumäärästä päätettäessä. Perusteluja myöskään sille, miksei rangaistusta määrättäessä nykyisin kyettäisi huomioimaan rikoslain 6 luvun 4 §:n mukaisesti teon vaikuttimia ja tekijän syyllisyyttä, ei ole esitetty.

Esityksessä esiin nostetuissa vertailumaissa maahantulokielto liitetään henkilön maasta poistamiseen, yleisimmin karkottamiseen, mihin puolestaan voi johtaa syyllistyminen tietyn vakavuustason rikokseen tai johonkin tiettyyn rikokseen. On huomattava, että Suomessa maahantulokielto seuraa lain mukaan automaattisesti kielteisestä turvapaikkapäätöksestä, jos henkilö ei suostu palaamaan vapaaehtoisesti. Luonnoksessa todetaankin, että vertailumaiden rangaistusasteikoista ei voida tehdä pitkälle meneviä johtopäätöksiä siitä, mikä on asianmukainen enimmäisrangaistus maahantulokiellon rikkomisesta.

Pakolaisneuvonta ry ei pidä ehdotettua asteikkoa tarkoituksenmukaisena eikä tehokkaana. Esityksessä ei ole esitetty lainmuutoksen edellyttää perustetta rangaistusasteikon koventamiselle.

Arvioiduista vaikutuksista

Esityksen tavoitteena on sen sanamuodon mukaan se, että maahantulokiellon rikkomisesta voidaan määrätä teon paheksuttavuutta vastaava rangaistus, sekä kiellon rikkomista ehkäisevä vaikutus. Lisäksi esityksellä selkiytettäisiin lainsäädäntöä verrattuna nykyiseen. Esityksellä toteutetaan hallituksen

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

turvapaikkapoliittisen toimenpideohjelman linjausta, jonka mukaan maahantulokiellon rikkomisesta säädetään seuraamukseksi vankeusrangaistus.

Esityksessä kerrotaan poliisin tai rajavartiolaitoksen tietoon tulleiden ulkomaalaisrikkomuksena rangaistavien maahantulokiellon rikkomisten nousseen vuoteen 2015 asti, mutta kääntyneen sen jälkeen laskuun (2015 568, 2016 474 tapausta). Toisaalta, poliisin ja rajavartiolaitoksen tietoon tulleista määristä ei ilmene se, minkä verran maahantulokiellon rikkomisista määrätään rangaistuksia ja minkälaisessa menettelyssä se tapahtuu. Tietoa on vain ulkomaalaisrikkomuksesta ylipäänsä määrättyjen sakkojen määrä (esim. vuonna 2016 1007 tapausta sakkomenettelyssä ja 8 sakkorangaistusta käräjäoikeudessa), eikä tarkempaa tietoa siitä, kuinka moni niistä on määrätty nimenomaan maahantulokiellon rikkomisesta. Epäselvää on, onko rajan ja poliisin tilaistoissa mukana myös henkilöitä, jotka sittemmin ovat hakeneet turvapaikkaa

Esityksen vaikutusarviointi on puutteellinen, koska nykytilaa ei ole selvitetty tai ei ole voitu selvittää riittävästi. Esitys perustuu suurelta osin olettamuksiin ja siinä todetaankin suoraan, että viranomaistoimintaa koskevista tilastoista ilmenevistä maahantulokiellon rikkomisten lukumääristä ei voida myöskään tehdä ratkaisevia johtopäätöksiä siitä, minkä verran kieltoa rikotaan ja miten määrät ovat tosiasiallisesti muuttuneet. Ainoa tarkempi tieto koskee vuotta 2015, koska siihen liittyen on laadittu opinnäytetyö. Sen mukaan ylivoimaisesti suurin osa kiellon rikkojista on Viron kansalaisia (73 %).

Esityksenkään mukaan rangaistusten kiristämisellä ei yleensä ole havaittavaa vaikutusta rikollisuuden määrään. Luonnosta perustellaan tapauksilla, joissa kieltoa rikotaan toistuvasti tai maahan tullaan kieltoa rikkoen tarkoituksessa tehdä täällä rikoksia, vaikka näissä tapauksissa vankeusrangaistus on jo muutenkin mahdollinen seuraus.

Esitykseen on myös nimenomaisesti kirjattu, että siihen voi liittyä myös yhteiskunnallisesti epätoivottavia vaikutuksia. Tällaisia ovat mm. asian käsittelyn hidastuminen ja jo useisiin rikoksiin syyllistyneiden rikollisten oleskelu maassa oikeudenkäyntiä odottamassa. Epäselväksi jää, miten tilanne on muuttunut valtiorajarikoksen säätämisajankohdasta sen suhteen, kuinka tarkoituksenmukaista ulkomaalaisen oleskelun pitkittäminen prosessia varten Suomessa olisi verrattuna käännyttämiseen suoraan rajalta. Rikoslain esitöiden (HE 6/1997) mukaan "*valtionrajarikosta on pidettävä verraten lievänä rikoksena,*

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

joten käytännöllistä tarvetta ulkomaalaisen rankaisemiseen ei ole, jos hänet maahantuloon tarvittavien asiakirjojen puuttumisen takia käännytetään rajalta tai karkotetaan maasta. Olisi ilmeistä, että viralliset syyttäjät ja tuomioistuimet tällaisissa tapauksissa varsin yleisesti soveltaisivat toimenpiteistä luopumista koskevia säännöksiä. Tarkoituksenmukaisempaa kuitenkin on, että passin tai muiden asiakirjojen puuttumisen takia selvissä rajalta käännyttämis- tai maastakarkotustapauksissa ulkomaalaisen oleskelua ei valtionrajarikosta koskevan esitutkinnan, syyteharkinnan ja oikeudenkäynnin vuoksi tarpeettomasti pitkitetä. Rangaistuksen tuomitsemista rajalta käännyttämisen tai maasta karkottamisen oheisseuraamuksena voidaan pitää monesti kohtuuttomana." Esityksen mukaan valtiorajarikostapausten tutkinta on pääsääntöisesti lopetettu henkilön käännyttämisen vuoksi.

Syyttäjän rangaistusmääräys on annettava tiedoksi, ja mikäli henkilö käännytetään rajalta, hänellä ei todennäköisesti ole osoitetta, josta hänet tavoittaa. Sakon ja rikesakon määräämisestä annetun lain 24 §:n mukaan "sakkovaatimukseen perustuvaa rangaistusmääräystä ei saa kuitenkaan antaa ennen kuin kaksi viikkoa on kulunut vaatimuksen tiedoksiannosta." Jotta asia voitaisiin käräjäoikeudessa ratkaista kirjallisessa menettelyssä, vastaajan tulee mm. ilmoittaa kirjallisesti käräjäoikeudelle, luopuuko hän oikeudestaan suulliseen käsittelyyn. On epätodennäköistä, että rajalta käännytetty henkilö tavoitettaisiin siten, että edellytykset kirjallisen menettelyn käyttämiselle täyttyisivät. Tämä pitkittää prosesseja nyt ja tulevaisuudessa.

Esitys lisäisi poliisi-, raja- ja syyttäjäviranomaisten sekä tuomioistuinten työmäärää, sekä asiakirjojen kääntämiseen ja tulkkaukseen ja avustajan käyttöön liittyviä kustannuksia merkittävästi nykyiseen verrattuna. Esityksen taloudelliset vaikutukset on arvioitu alakanttiin, josta esimerkkinä arvio avustajille maksettavasta oikeusavusta (ainoastaan 2 tuntia/tapaus) sekä vaadittavasta tulkkauksesta (arviolta vain 1 tunti/tapaus). Esityksessä ei ole esitetty perustetta ehdotetulle muutoksella ja sille miksi kustannuksia lisätään ja ennestäänkin ylikuormitettujen viranomaisten edellytetään käyttävään siihen resurssejaan.

Esityksessä arvioidaan, että sen taloudelliset vaikutukset rikosseuraamuslaitokselle olisivat hyvin pienet, koska ehdottomia vankeusrangaistuksia saatettaisiin tuomita korkeintaan yksittäisiä. Tämä herättää jälleen kysymyksen, millä perusteella vankeusrangaistus maahantulokiellon rikoksesta sitten olisi edes tarpeen.

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

Enimmäisrangaistuksen korottamisesta ehdotetulla tavalla yhteen vuoteen vankeutta seuraa, että pakkokeinolain (806/2011) mukaiset pakkokeinot laajenevat. Pakolaisneuvonta ry haluaakin kiinnittää huomiota siihen mahdollisuuteen, että lakiluonnoksen tosiasiallinen peruste on hallituksen halu laajentaa pakkokeinojen käyttöä ulkomaalaisasioissa, erityisesti koska sakkorangaistuksesta siirryttäisiin suoraan vuoden maksimirangaistukseen, eikä mahdollisuutta kuuden kuukauden rangaistuskattoon ole edes selvitetty esityksessä.

Maahanmuuton ministerityöryhmän 16.12.2016 julkaistussa toimenpidesuunnitelmassa laittoman maassa oleskelun ehkäisyyn ja hallintaan on todettu seuraavaa: "*Selvitetään, onko pakkokeinojen käyttöä ohjaavan suhteellisuusperiaatteen asettamissa rajoissa mahdollista säätää ulkomaalaisrikkomuksen selvittämisessä käytettäväksi sellaisia pakkokeinoja, jotka eivät nykyään ole käytettävissä. Lakivaliokunnan vakiintuneen kannan mukaan teon rangaistavuus määräytyy sen moitittavuuden mukaan ja rikokseen liittyvien tutkintakeinojen tarve on arvioitava erikseen. Huomioon on otettava myös perustuslakivaliokunnan pakkokeinojen käyttöä koskevat kannanotot (erityisesti PeVL 66/2010 vp). Rangaistusasteikkoja ei siten muuteta uusien tutkintakeinojen käyttöön ottamiseksi. Samalla voidaan kuitenkin selvittää, vastaako ulkomaalaisrikkomuksesta ainoaksi rangaistukseksi säädetty sakko rikkomusten vakavuutta kaikissa tapauksissa ja onko asteikkoa tässä valossa syytä muuttaa. Arviossa tulee ottaa huomioon myös mahdollisten lainsäädäntömuutosten vaikutukset mukaan lukien kustannusvaikutukset*."

Lakiesitys ja sen taustalla olevat hallituksen linjaukset uudesta vankeusuhkaisesta kriminalisoinnista ja pakkokeinojen käytön laajentamisesta eivät perustu todellisiin yhteiskunnallisiin näkökohtiin (rikosten määrä, kustannukset) eivätkä ole juridisesti hyväksyttävissä (hyöty-haitta-punninta, suhteellisuus). Perustuslakivaliokunnan kannan mukaan rikosoikeutta ei tule käyttää symboliseen tarkoitukseen (PeVL 29/2001 ja 5/2009), eikä teon rangaistavuudesta voida myöskään säätää pakkokeinonäkökohtiin perustuen. Esityksessä tulevaisuudessakin pääsäännöksi mainittu sakkomenettely on jo voimassaolevaa oikeutta, eikä siihen tarvita lainmuutosta. Ei liene tarkoituksenmukaista, että henkilöt, joita Suomeen ei haluta, todellisuudessa viettäisivät täällä enemmän aikaa, mistä lisäksi yhteiskunnalle aiheutuisi lisäkuluja.

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

Tuomitsematta jättäminen

Esitystä perustellaan selkeyden ja täsmällisyyden lisäämisellä. Siinä todetaan, että rikosoikeudellinen laillisuusperiaate edellyttää, että rangiastussäännökset ovat täsmällisinä ja tarkkarajaisina soveltamisalaltaan selkeitä. Tästä huolimatta esityksessä ehdotetaan täysin perusteettomasti ja epäjohdonmukaisesti, että maahantulokiellon rikkomisen osalta ei ole tarpeen säätää tuomitsematta jättämisestä, koska Geneven pakolaissopimus ja Euroopan neuvoston ihmiskauppaa koskeva sopimus ovat jo laintasoisina voimassa. Myös rikoslain sisäisen johdonmukaisuuden nimissä ko. sopimukset tulee nostaa esiin samoin kuin valtiorajarikoksen yhteydessä.

Valtiorajarikoksen 2 momentin mukaan "Valtionrajarikoksesta ei tuomita ulkomaalaista, joka 1 momentissa tarkoitetun teon johdosta käännytetään tai karkotetaan maasta, eikä ulkomaalaista, joka pakolaisuuden perusteella hakee turvapaikkaa tai oleskelulupaa Suomessa. Valtionrajarikoksesta ei tuomita myöskään ulkomaalaista, joka on tehnyt 1 momentissa tarkoitetun teon sen vuoksi, että hän on ollut 25 luvun 3 tai 3 a §:ssä tarkoitetun ihmiskaupan kohteena. "

Lainkohdan esitöiden mukaan: "Säännöstä tarvittaisiin niitä tilanteita varten, joissa ihmiskaupan kohde on myös laiton maahanmuuttaja, vaikka tällainen tapaus ei Suomen nykytilanteessa olekaan tyypillinen. Usein ihmiskauppasäännöksissä tarkoitetuissa tilanteissa rankaisemattomuus on muutenkin selvä, sillä maahanmuuttaja on voinut toimia pakotettuna tai muuten sellaisissa oloissa, ettei hänen voida katsoa syyllistyneen tahalliseen tekoon. Toisaalta ihmiskauppaa koskeva rangaistussäännös koskee myös kohtalaisen lieviä tekotapoja, kuten toisen aseman hyväksikäyttäminen tai toisen erehdyttäminen, joiden yhteydessä ihmiskaupan uhrin omakin toiminta saattaa joutua syyteharkinnan kohteeksi. Koska ihmiskauppaa koskevan kansainvälisen ja ehdotetun kansallisen sääntelyn yhtenä tarkoituksena on ihmiskaupan kohteena olevan henkilön suojelu, on kohtuussyistä ja selvyyden vuoksi aihetta säätää erikseen valtionrajarikosta koskevasta syytevapaudesta." (HE 34/2004)

Aiempien valtiorajarikosta koskevien säätämisesitöiden mukaan, käytännössä ilman matkustusasiakirjoja, viisumeja, oleskelulupia taikka väärennetyillä asiakirjoilla maahan saapuvat ulkomaalaiset käännytetään yleensä jo Suomen rajalla taikka he anovat turvapaikkaa, jolloin heidät jätetään tuomitsematta

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi

rangaistukseen valtionrajarikoksesta edellä mainitun rikoslain 17 luvun 7 §:n 2 momentin nojalla (HE 164/2013). Nyt käsillä olevassa esityksessä todetaan, että vastaava käännyttämistä ja karkottamista koskeva tuomitsemisen esteperuste muuttaisi nykyistä tilannetta olennaisesti ja aiheuttaisi sen, että maahantulokiellon rikkomisesta ei voitaisi käytännössä määrätä juuri ollenkaan rangaistuksia. Esityksestä ei ilmene, millä perusteella tämä on ongelmallista.

Mikäli rikoslakiin esityksen mukaisesti oma pykälänsä (esityksen 7 b §) maahantulokiellon rikkomisesta lisätään, tulee johdonmukaisuuden nimissä lisätä myös toinen momentti koskien Geneven sopimuksen ja Euroopan neuvoston ihmiskauppaa koskevan sopimuksen implementointia kuten 7 a §:ssä on eli "mitä 7 §:n 2 momentissa säädetään, koskee myös 1 momentissa tarkoitettua tekoa".

Marjaana Laine
johtava lakimies
Pakolaisneuvonta ry

Pakolaisneuvonta ry
Kaisaniemenkatu 4 A
00100 Helsinki
Puh (09) 2313 9300
Faksi (09) 2313 9310
pan@pakolaisneuvonta.fi